

Plenarhandling

B9-0489/2022

16.11.2022

FÖRSLAG TILL RESOLUTION

i enlighet med artikel 227.2 i arbetsordningen

om förbättring av EU:s lagstiftning om vilda och exotiska djur som ska hållas som sällskapsdjur i Europeiska unionen genom en positivlista för EU (2022/2809(RSP))

Dolors Montserrat
för utskottet för framställningar

B9-0489/2022

Europaparlamentets resolution om förbättring av EU:s lagstiftning om vilda och exotiska djur som ska hållas som sällskapsdjur i Europeiska unionen genom en positivlista för EU (2022/2809(RSP))

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av framställningarna nr 0697/2020, nr 0744/2020 och nr 0786/2020,
- med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artiklarna 114, 191 och 192,
- med beaktande av konventionen om internationell handel med utrotningshotade arter av vilda djur och växter (Cites),
- med beaktande av kodexarna för land- och vattenlevande djur från Världsoorganisationen för djurhälsa (WOAH, tidigare OIE),
- med beaktande av den europeiska konventionen om skydd av sällskapsdjur och Europarådets resolution om hållande av vilda djur som sällskapsdjur,
- med beaktande av sin resolution av den 9 juni 2021, *EU:s strategi för biologisk mångfald för 2030: Ge naturen större plats i våra liv*¹,
- med beaktande av sin resolution av den 12 februari 2020 om att skydda EU:s inre marknad och konsumenternas rättigheter mot de negativa följderna av olaglig handel med sällskapsdjur²,
- med beaktande av sin resolution av den 15 september 2016 om EU:s strategiska mål för det sjuttonde mötet i partskonferensen för konventionen om internationell handel med utrotningshotade arter av vilda djur och växter (Cites) i Johannesburg (Sydafrika) den 24 september–5 oktober 2016³,
- med beaktande av sin resolution av den 24 november 2016 om EU:s handlingsplan mot olaglig handel med vilda djur och växter⁴,
- med beaktande av kommissionens meddelande av den 20 maj 2020, *EU:s strategi för biologisk mångfald för 2030 – Ge naturen större plats i våra liv* (COM(2020)0380),
- med beaktande av kommissionens meddelade av den 26 februari 2016, *EU:s handlingsplan mot olaglig handel med vilda djur och växter* (COM(2016)0087) och

¹ EUT C 67, 8.2.2022, s. 25.

² EUT C 294, 23.7.2021, s. 40.

³ EUT C 204, 13.6.2018, s. 136.

⁴ EUT C 224, 27.6.2018, s. 117.

rådets slutsatser av den 20 juni 2016 om EU:s handlingsplan mot olaglig handel med vilda djur och växter,

- med beaktande av rådets förordning (EG) nr 338/97 av den 9 december 1996 om skyddet av arter av vilda djur och växter genom kontroll av handeln med dem⁵ och kommissionens förordning (EG) nr 865/2006 av den 4 maj 2006 om närmare föreskrifter för tillämpningen av rådets förordning (EG) nr 338/97 om skyddet av arter av vilda djur och växter genom kontroll av handeln med dem⁶,
- med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/429 av den 9 mars 2016 om överförbara djursjukdomar och om ändring och upphävande av vissa akter med avseende på djurhälsa ("djurhälsolag")⁷,
- med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1143/2014 av den 22 oktober 2014 om förebyggande och hantering av introduktion och spridning av invasiva främmande arter (förordningen om invasiva arter)⁸,
- med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 576/2013 av den 12 juni 2013 om förflyttning av sällskapsdjur utan kommersiellt syfte och om upphävande av förordning (EG) nr 998/2003⁹,
- med beaktande av artikel 227.2 i arbetsordningen, och av följande skäl:
 - A. Utskottet för framställningar har mottagit framställningarna 0697/2020, 0744/2020 och 0786/2020, som uttrycker oro över djurs hälsa och välbefinnande i samband med handeln med vilda och exotiska djur i EU och kräver att en EU-omfattande positivlista antas där det definieras vilka djur som kan hållas som sällskapsdjur.
 - B. Biologisk mångfald utgör en integrerad del av världsarvet. One Health-principen återspeglar det faktum att människors hälsa, djur och miljön är sammankopplade. Den nuvarande informationen har visat att covid-19-pandemin kan ha härstammat från djur¹⁰, vilket visar att handeln med exotiska djur måste uppmärksammas mer, eftersom den medför stora hälsorisker för hela befolkningen.
 - C. 70 % av de patogener som orsakar sjukdomar hos människor har animaliskt ursprung och dessa sjukdomar, så kallade zoonoser, kan överföras av tamdjur eller vilda djur¹¹. Genom handeln med vilda djur och växter ökar kontakterna mellan människor och vilda djur och växter och detta är en viktig faktor för att spridningseffekter ska uppkomma, vilket medför att virussjukdomar sprids till människor, även nya sådana.

⁵ EGT L 61, 3.3.1997, s. 1.

⁶ EUT L 166, 19.6.2006, s. 1.

⁷ EUT L 84, 31.3.2016, s. 1.

⁸ EUT L 317, 4.11.2014, s. 35.

⁹ EUT L 178, 28.6.2013, s. 1.

¹⁰ Briefing, "Coronavirus and the trade in wildlife", Europaparlamentet, Generaldirektoratet för parlamentarisk utredning och analys, 4 maj 2020.

¹¹ WOAHA, [The "One Health" Concept](#), 14 januari 2013.

- D. Enligt uppskattningar hålls mer än 100 miljoner djur som sällskapsdjur i Europa, däribland små däggdjur, fåglar, reptiler, fiskar och groddjur¹². Många av dessa arter har fångats i naturen och detta medför att de naturliga populationerna utarmas.
- E. Vilda arter har särskilda behov och lider svårt när de fångas, transporteras och placeras i fångenskap. Enligt aktuella uppgifter dör ett stort antal vilda och exotiska djur under det första året när de har blivit sällskapsdjur, och de allra flesta dukar under av kvävning, sjukdom, svält och uttorkning under transporten, vilket också rapporteras av FN:s miljöprogram.
- F. Det finns ett akut behov av att öka allmänhetens medvetenhet med avseende på välbefinnandet från vilda och exotiska djur som ska hållas som sällskapsdjur, bland annat om de oroväckande nivåerna när det gäller hälso- och beteendeproblem samt veterinära problem.
- G. Enligt Internationella naturskyddsunionen (IUCN) löper en av fyra däggdjursarter och en av åtta fågelarter stor risk att utrotas, medan en tredjedel av groddjuren är hotade. Väldokumenterad bevisning bekräftar att handeln med exotiska sällskapsdjur är ett av de största hoten mot dessa arters överlevnad.
- H. Invasiva främmande arter är en av de fem vanligaste orsakerna till förlust av biologisk mångfald både i Europa och i världen. Kommissionen har beräknat att kostnaderna för att kontrollera och hantera de skador som orsakas av invasiva arter i EU uppgår till 12 miljarder euro per år. Ett antal medlemsstater har, i strid med EU-lagstiftningen, fortfarande inte inrättat ett fullt fungerande övervaknings- och kontrollsystem för att övervaka invasiva främmande arter av unionsbetydelse, vilket har fått kommissionen att inleda överträdelseförfaranden mot dem.
- I. Många vilda och exotiska djur som hålls som sällskapsdjur utgör ett allvarligt hot mot människors säkerhet på grund av deras naturliga beteende och uppvisar aggressiva eller rovlystna egenskaper som förvärras av den stress de utsätts för i fångenskap.
- J. De nationella bestämmelser som inför begränsningar för hållande av exotiska sällskapsdjur varierar kraftigt mellan medlemsstaterna och i vissa fall är motsägelsefulla, vilket gör det oerhört svårt för medlemsstaterna att föra en enhetlig politik i denna fråga på EU-nivå. Vidare finns det luckor i den nuvarande nationella lagstiftningen om exotiska sällskapsdjur¹³. Genom denna lagstiftning kan antingen hållandet av vissa djurarter förbjudas (en negativ eller en svart lista) eller endast vissa arter få hållas (en positiv eller vit lista). Det vanligaste systemet för att reglera hållandet av exotiska sällskapsdjur är en negativ lista.
- K. Den nuvarande situationen gör att befintliga hinder vidmakthålls, att unionens inre marknad blir fragmenterad och skapar allvarliga skillnader mellan de medlemsstater som har en positiv lista i sin lagstiftning och de som inte har det. Även positiva listor

¹² Europeiska unionens råd, [Position paper on a new EU legislative framework for an EU Positive List for the keeping of companion animals on behalf of Cyprus, Lithuania, Luxembourg and Malta](#), 16 maj 2022.

¹³ Såsom framgår av studien *Analysis of national legislation related to the keeping and sale of exotic pets in Europe*, som offentliggjordes i juni 2020 av Eurogroup For Animals.

skiljer sig åt mellan vissa medlemsstater och andra, bland annat i frågor såsom upptagande av arter, olika skyddsnivåer eller skillnader när det gäller hur riskbedömningen har genomförts.

- L. Tillvägagångssättet med en negativ lista har en reaktiv karaktär och är minst försiktigt, eftersom alla djur som inte finns med på en negativ lista automatiskt får hållas, vilket innebär att listan måste vara ganska lång. Vilka arter som är föremål för handel förändras ständigt på grund av aktuella trender, vilket innebär att alla negativa listor behöver uppdateras regelbundet.
 - M. Forskare har med oro framhållit att EU:s förteckning över förbjudna invasiva främmande arter, som ingår i förordningen om invasiva främmande arter, inte räcker till för att möta det hot som invasiva främmande arter medför för EU:s biologiska mångfald.
 - N. Avsaknaden av en EU-omfattande positivlista över djur som får hållas som sällskapsdjur undergräver både människors och djurs välbefinnande och hälsa och utgör ett hot mot den biologiska mångfalden.
 - O. Det krävs tillräcklig medvetenhet om ansvarsfull djurhållning för att göra en positivlista mer effektiv och förbättra välbefinnandet både för sällskapsdjuret och för dess ägare.
 - P. 19 medlemsstater har stött ståndpunktsdokumentet om en ny EU-rättslig ram för en positivlista för EU för hållande av sällskapsdjur på Cyperns, Litauens, Luxemburgs och Maltas vägnar, som lades fram vid rådets (jordbruk och fiske) möte den 24 maj 2022.
1. Europaparlamentet upprepar att förebyggande bör ges högsta prioritet, eftersom det utgör den mest kostnadseffektiva, humana och miljömässigt önskvärda åtgärden. Parlamentet påpekar att EU måste utnyttja möjligheten att införliva de lärdomar som har dragits av covid-19-pandemin i sin politik. Parlamentet understryker kommissionens viktiga roll för att samordna och stödja One Health-strategin i EU.
 2. Europaparlamentet betonar att handeln med exotiska djur kan utgöra en fara, inte bara för djurens välbefinnande, utan även för människors hälsa på grund av risken för zoonoser och att EU därför måste anta sammanhängande lagstiftning som förhindrar dessa typer av potentiella sjukdomar som kan leda till folkhälsoproblem.
 3. Europaparlamentet påminner om att det redan har visat sig att handeln med exotiska vilda djur och växter kan medföra minskad biologisk mångfald, både i den livsmiljö som arten härstammar från och i unionens ekosystem. Parlamentet betonar att EU:s handelspolitik måste säkerställa att praxis inom handeln med sällskapsdjur inte äventyrar vilda och exotiska djurs välbefinnande eller bidrar till förlust av biologisk mångfald, samt att hållandet av sådana djur som sällskapsdjur inte äventyrar djurets eller ägarens välbefinnande.
 4. Europaparlamentet uttrycker sin oro över att medlemsstaternas nuvarande bestämmelser om handel med och hållande av vilda och exotiska djur är fragmenterade och inte överensstämmer samt ofta inte omfattar hela djurriket eftersom de huvudsakligen omfattar däggdjur och samtidigt inte tar hänsyn till de stora grupper av fåglar, reptiler, groddjur, insekter och akvariefiskar som för närvarande är vanliga inom handeln med

sällskapsdjur, samt över det faktum att dessa djur, om de släpps ut i naturen, kan utgöra en fara för inhemska arter och ekosystem.

5. Europaparlamentet betonar att motstridig lagstiftning försvårar insamlingen av korrekta uppgifter. Parlamentet understryker att de EU-databaser som är utformade för att spåra införseln av djur i medlemsstaterna och handeln med djur mellan dem inte registrerar var djuren kommer från, och Cites omfattar i sig endast den relativt blygsamma andel djurarter som förtecknas i konventionens bilagor.
6. Europaparlamentet framhåller att flera europeiska länder redan har infört positivlistor, baserade på flera kriterier såsom djurskydd, miljö, människors hälsa, djurhållning och krav på inkvartering samt försiktighetsprincipen. Parlamentet välkomnar också att flera andra länder håller på att utarbeta positivlistor eller bedriver forskning om positivlistor.
7. Europaparlamentet beklagar att den nuvarande EU-lagstiftningen inte räcker till för att ta itu med djurskydd, folkhälsa och säkerhet samt de invasiva risker som är knutna till handel med och hållandet av vilda och exotiska djur som sällskapsdjur. Parlamentet betonar att EU:s djurhälsolag inte är utformad för att hantera handel med exotiska sällskapsdjur och att ingen av EU:s rättsakter om djurskydd reglerar välbefinnandet från djur som hålls och handlas som sällskapsdjur inom EU:s inre marknad.
8. Europaparlamentet betonar att en positivlista tenderar att vara en kortare, avgränsad förteckning med en förebyggande karaktär som ger klarhet om vilka arter som får hållas i ett land. Parlamentet påpekar att en positivlista också är mycket lättare att uppdatera än en negativ förteckning, eftersom alla arter som inte finns med i listan på förhand inte får hållas, vilket bidrar till att förenkla lagstiftningen på EU-nivå och minska de administrativa kostnaderna. Parlamentet betonar att forskningen om tillvägagångssätt med positiva listor visar att de är effektiva när det gäller att minska handeln med vilda och exotiska djur och öka allmänhetens medvetenhet¹⁴.
9. Europaparlamentet tagit hänsyn till fördelarna med en europeisk positivlista som skulle reglera handeln med vilda och exotiska djur och begränsa hållandet som sällskapsdjur, såsom de framförts i de framställningar som mottagits av utskottet för framställningar. Parlamentet noterar uppmaningen från vissa medlemsstater att en EU-omfattande positivlista med lämpligt djurskydd ska upprättas. Parlamentet uppmanar i detta sammanhang kommissionen att göra en konsekvensbedömning avseende mervärdet och möjligheten att upprätta en sådan lista, med hjälp av en uppsättning vetenskapligt baserade kriterier för att fastställa vilka arter som är lämpliga som sällskapsdjur. Dessutom krävs en noggrann analys av de olika kriterier som redan används i nationella positivlistor, i syfte att fastställa vilka som är mest effektiva och eventuellt kan användas i en EU-omfattande positivlista baserad på medlemsstaternas bästa praxis, befintliga erfarenheter och lärdomar. Parlamentet uppmanar kommissionen att inleda en undersökning för att analysera denna fråga inom ramen för det strikta och snabba genomförandet av EU:s handlingsplan mot olaglig handel med vilda djur och växter.

¹⁴ World Animal Protection, [Think positive – An overview of national and international Positive Lists](#), september 2020.

10. Europaparlamentet understryker att det är av yttersta vikt för att människors hälsa och miljön ska kunna skyddas i alla medlemsstater att effektiva handlingsplaner upprättas och genomförs omgående för att hantera de mest invasiva främmande arterna av unionsbetydelse och att inrättandet av fullt fungerande strukturer säkerställs i enlighet med förordning (EU) nr 1143/2014, i syfte att genomföra lämpliga kontroller för att förhindra oavsiktligt och avsiktligt införande och spridning av invasiva främmande arter i unionen.
11. Europaparlamentet noterar att hållandet av sällskapsdjur inte regleras på EU-nivå utan på nationell nivå och att vissa medlemsstater har upprättat positivlistor för djurarter. Parlamentet betonar att den internationella handeln med vilda djur och växter och den motsvarande lagstiftningen för att reglera den bör baseras på vetenskapliga bevis.
12. Europaparlamentet anser att översynen av EU:s handlingsplan för att förhindra olaglig handel med vilda djur och växter bör leda till ökad medvetenhet om olaglig handel, genom positiv inverkan på djurens välbefinnande, och om exotiska och vilda djur som kan hållas som sällskapsdjur i EU.
13. Europaparlamentet betonar att de djur som ingår i en positivlista inte får utgöra en särskild fara för människors hälsa samt måste vara lätta att hantera och hållas under förhållanden där deras grundläggande fysiologiska, etologiska och ekologiska behov respekteras. Parlamentet understryker att inga exotiska och vilda djurarter bör upptas i listan om det finns tydliga indikationer på att de, om de flyr eller släpps ut i naturen, skulle kunna överleva och därmed utgöra en risk för inhemska ekosystem, och därigenom förändrar de inhemska arternas tillvaro genom att bli invasiva arter, när de en gång har släppts ut i den naturliga miljön.
14. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet och kommissionen samt till medlemsstaternas regeringar och parlament.